

Toledoban. A spanyol irodalom egyik legkiválóbb színpadi szerzője, akit főleg ötletessége és leleménye avatott elsőrangú íróvá. Darabjai évszázadok multával is megőrizték frissességüket.

A magyar színpadon már több mint száz év óta adják legnevezetesebb alkotását, a »Desdén con el desdén« című vígjátékát. Két magyar fordítása is van a világhírű darabnak. Elsőnek Komlóssy Ferenc fordította le, akinek munkája nem az eredeti után készült, hanem West német átdolgozása alapján. »Donna Diana« néven ültette át Komlóssy Ferenc a vígjátékot. Kolozsvárott már 1825. december 27-én előadták, Budán 1833. július 30-án került színre. Pesten a Nemzeti Színházban 1838. nov. 13-án volt a darab első előadása. Ezt az első átdolgozást több mint három évtizeden keresztül használták színpadainkon, míg végre azután Győry Vilmos lefordította spanyolból a sokkal megfelelőbb és kifejezőbb »Közönyt közöny«-nyel címmel. Az új fordításban először 1870. november 14-én adta a vígjátékot a Nemzeti Színház. A vígjátékhoz Nikolics Sándor komponált zenét. A darab nyomtatásban is megjelent, mint a Kisfaludy Társaság kiadásában kiadott Spanyol Színműtár II-ik kötete.

Sokkal kevesebb sikerrel adták Moretonak másik darabját: »A szép Diego«-t. (Ellindo Don Diego, amit Beksics Gusztáv ültetett át magyar nyelvre.) A darab megjelent mint a Spanyol Színműtár IV. kötete, 1876-ban. Bem. 1873. aug. 25-én, a Nemzeti Színházban. (B. I.)

Mórföldy Erzsí, színésznő, sz. 1902. febr. 2-án. Színésznő lett 1920-ban.

Moriani Napoleon, olasz énekes, 1843. okt. elején fellépett a Nemzeti Színházban, egy áriát adott elő Mercadantenak »Elena di Feltre« c. operájából.

Móricz János, balletmester, 1789-ben Erdélyben egy 3 tagú társaságot szervezett, amellyel Kolozsvárt, Besztercén és Erzsébetvárosban, majd Szatmár-Németiben is különböző mutatványokat adott. Hogy színdarabokat is játszottak volna, arra nézve nem maradt fenn semmi bizonyosság.

Móricz Zsigmond, író, regényíró s drámaíró, sz. Csécsén, Szatmár megye északi sarkában, a Tisza partján levő kis faluban, református ősi magyar családból, 1879. Péter Pál napján. Iskoláit Debrecenben, Sárospatakon, Kisujszálláson, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. Drámaírással már nagyon korán kezdett foglalkozni. Voltaképpen ezzel kezdte kisdíák korában írói kísérleteit. 1898-ban már pályázott »Sertorius« c. tragédiájával a Nemzeti Színház Mészáros-pályázatán, de darabját döntés előtt önkritika alapján visszavonta. Következő évben a M. Tud. Akadémia pályázatán vett részt, hol 1905-ben is próbálkozott egy történelmi tragédiával, de mindig sikertelenül. Első darabja, mely színrekerült, a »Sári bíró« volt, 1909-ben. Ezt ez év nyarán írta s dec. 16-án a Nemzeti Színház Blaha Lujzával s Ujházi Edével hozta színre, oly nagy siker mellett, hogy mindenki az új idők drámaíróját várta benne. A regény azonban csaknem két évtizedre lefoglalta, bár közben néhány darabot írt. 1911-ben a Nemzetiben jött »Falu« címen három egyfelvonásos, 1915-ben a Magyar Színházban »Szerелем« címen, ismét három egyfelvonásos, s közben ez években a Royal Apollóban, az Andrássy-úti kis színpadon s a Fővárosi Orfeumban számos egyfelvonásos, amelyek főleg a magyar parasztéletről vett témáikkal s új és kemény hangjukkal igen nagy feltűnést és sikert arattak. Ezekkel a kis darabokkal a magyar népi hangnak egy új változatát adta s azóta egészen átalakult a színpadon a parasztlelet hangja s színe. 1917-ben a Nemzeti Színház előadta »Pacsirtaszó« c. darabját s 1925-ben a Renaissance Színház a »Buzakalász«-t adta. Ez utolsó darabja nagy siker volt s benne a vidéki magasabb polgári életet vitte színpadra. 1925-ben »Vadkan« c. történelmi darabját a Vígszínház mutatta be. 1926-ban feleségül vette *Simonyi Máriát*, a jeles drámai színésznőt s azóta nagyobb odaadással foglalkozik a színpaddal. 1928-ban a Vígszínház bemutatta »Uri muri« c. darabját, mely a magyar föld tragédiáját dolgozza fel s 1929-ben a Nemzeti Színház Kamaraszínháza a »Nem élhetek muzsikaszó nélkül« c. darabját, mely az első igazi nagy népszerűséget hozta meg neki. Ezt